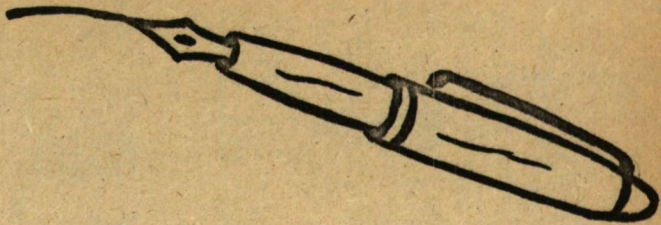

BEMUTATKOZUNK...

- Szabálytalan önéletrajz

Az adatok: Babinyecz Adrienne
 Kecskemét, 1956. febr. 17.
 Malovits Anna - tanár
 Babinyecz Tibor - elváltan el
 JATE magyar-angol I. / 1

Mikor leültem, hogy megírjam ezt a kért pár sort magamról, azon gondolkodtam, hogy engem mi is érdekelne leginkább egy ilyen bevezetőben. Végül úgy döntöttem, legegyszerűbb, ha megpróbálom prózában elmondani "találkozásomat" a lírával; s megvilágítani azt, amit a vers természeténél fogva el kell, hogy takarjon.

Életem első "művét" - egy rögtönzött novellát - még nyolcadikos koromban egy nyelvtan órán írtam. Máig élesem emlékezem arra az örömrre, ami ezzel a felfedezéssel járt.

Aztán jött a kamaszkor: elfojtott és átélt lázadásokkal, rettegésekkel, csalódásokkal.

A vers végigkísért ezekben az években, de csak kevesen olvasták, értették őket.

Az igazi változást Szeged hozta és hozza - egyelőre forr körülöttem és bennem minden. Várom.

Babinyecz Adrienne

T I S Z T A V Á L A S Z O K

Elrejtözött válaszok érnek,
s mint bábból a lepkék,
pattannak ki a fényre.

- Talán még idejében kerülnek a kezem ügyébe. -

De most eleresztem őket, repüljenek háló-létemen is tovább,
Velem és nélkülem töltsék ki a világ még rejtett dimenzióit.

Meghatározók és meghatározottak legyetek
Altalatok és a világ törvényével,
Atomok és hullámok lovasaiként üldözzétek,
És fogjátok el elszabadult társaitokat;
Egészüljön ki az élő Azonosság.

Elektromos terek és mágneses mezők energia-virágillatát
szivja be csápotok, - de egyenletek megoldásai után
Ti legyetek sóhaj, álom és ujrakezdés.

A hátrahagyott hiteket,
mint báb-ruháitokat,
vessétek az Emlékezésnek.

Nektek kell mozdulatainkat
A természethez simítani
Gyengéd véső-szeretettel,
Nektek kell szavainkat
Izzó acéllá forrósítani,
S asszonyaink méhének mélyéből
Nektek kell felszabadítani
Időtlen álmaikat.

Legyetek fogak az érzések hajában,
S a Beteljesülés után pihenő agyakra
A Jövőről hozzatok álmot balzsamként.

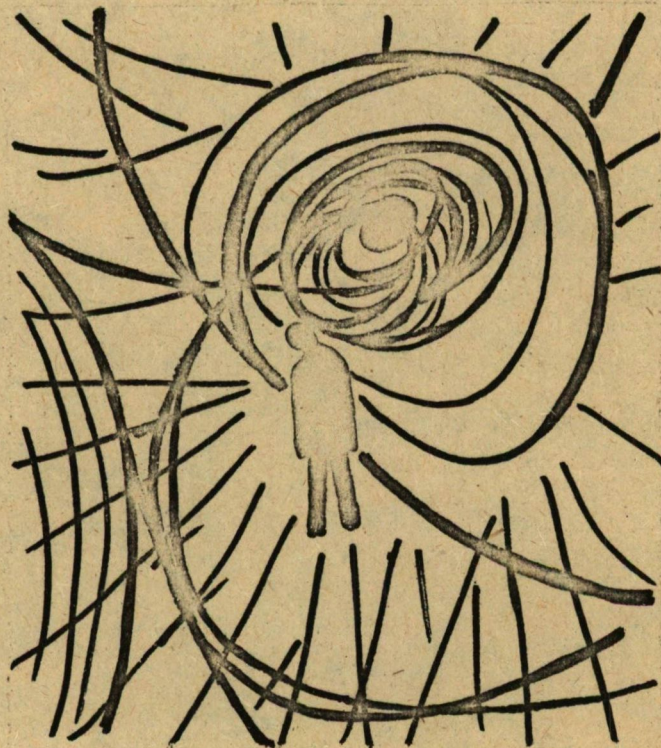
Ha majd a csillagok már nemcsak
a képzelet egén vesztegelnek,
hanem a Valóság napja körül keringnek,
s a Lehetőség-világegyetem tér-korlátain
Üstökös-virágok szára törik
Fény-karjaink csapásai alatt;
és remegve hullnak az Idő-szilánkok,
és bögnek az oroszlán-energiák:
a csodák hétköznapijai őrjítik
és féltik majd az ember szellemét
Erőt és Hitet később fakadó bábjaikat adjanak,
Mert sejtéseim nem a kiválasztottakéi,
- s e sejtések mögé is ujak álhatnak egyszer -
Csak próbakő-létünk igazolja szavam.

S az Akvárium-idő izetlen vizéből
a hal-emberek kimásznak,
Akarat-kalapáccsal széttörik üvegét,
Hogy az Özönviz millió szív-tutaján
Elinduljanak utánatok-.

Evezred-buborékot eregetnek akkor
Szivárvány testü gyerekek;
S utódaitok vezetik őket is
Át Evolúción, tátongó természeti
elemek hordáin.

Titeket küldelek Pablo Neruda és a többi költő
szőlős kertje fölé a csorgó lé illatát beszívni;
a homok sárga haját elsimítani, hegyek csuzdáit
fényel teleszórni, s légbuborékot tengernek, folyónak
mert míg élünk, a ti meleg, gyümölcsös kezetek viszi
távoli, éhező gyerekek ölébe a kenyeret,
s szátokban ti őrzitek nekik az enyhítő,
hűs vizet - életemet -.

Hálómát lányaimra s fiaimra bizom,
Életünk ők szőjék tovább,
Most begyűjtöm fáradt szárnyasaim,
Es indulok veled együtt megfogni
Minden csecsemő kérő kezét.

Ö R Ö K R E

Értelmetlenül a világ előtt
Egyre csak süllyedve
De vajon ki jut el olyan mélyre
Hogy megérzi a kimondhatatlant
és nem sir

de nem is nevet
elfogadja a létet
a hitet is ajándékol
és nem vigaszként

+

Csak rámnehezedik
pedig súlytalan
Méret nélküli Pont a Tudás
levezetés
Hol az Eredmény
Egyértelműen Változó
Paradoxon-igazság

+

Szeretet
és
Törvényszerűség
Vágyódó párhuzamosok
S a végső őszinteség
az egyik Megoldás
de a Találkozás is valószínű

Különben névtelenek a fák
Jelzőjüket veszítették az Allegóriák
Ár-arály helyett Sivatag zeng

+

A Törvény előtt - a Tagadás után
zárojelébe zárva

talán megfulladok
vagy felfal az undor
vagy elönt a gyengeség
vagy elveszt a kísértés

De csak talán
Hisz mindig léphetsz újra
A Remény ugysis újra szül

De mindig anélkül
hogy: egyetlen állandó Ertéket
egyetlen megtalált Ellentétet
egyetlen tiszta Harmóniát is

ÖRÖKRE

feloldanál

+

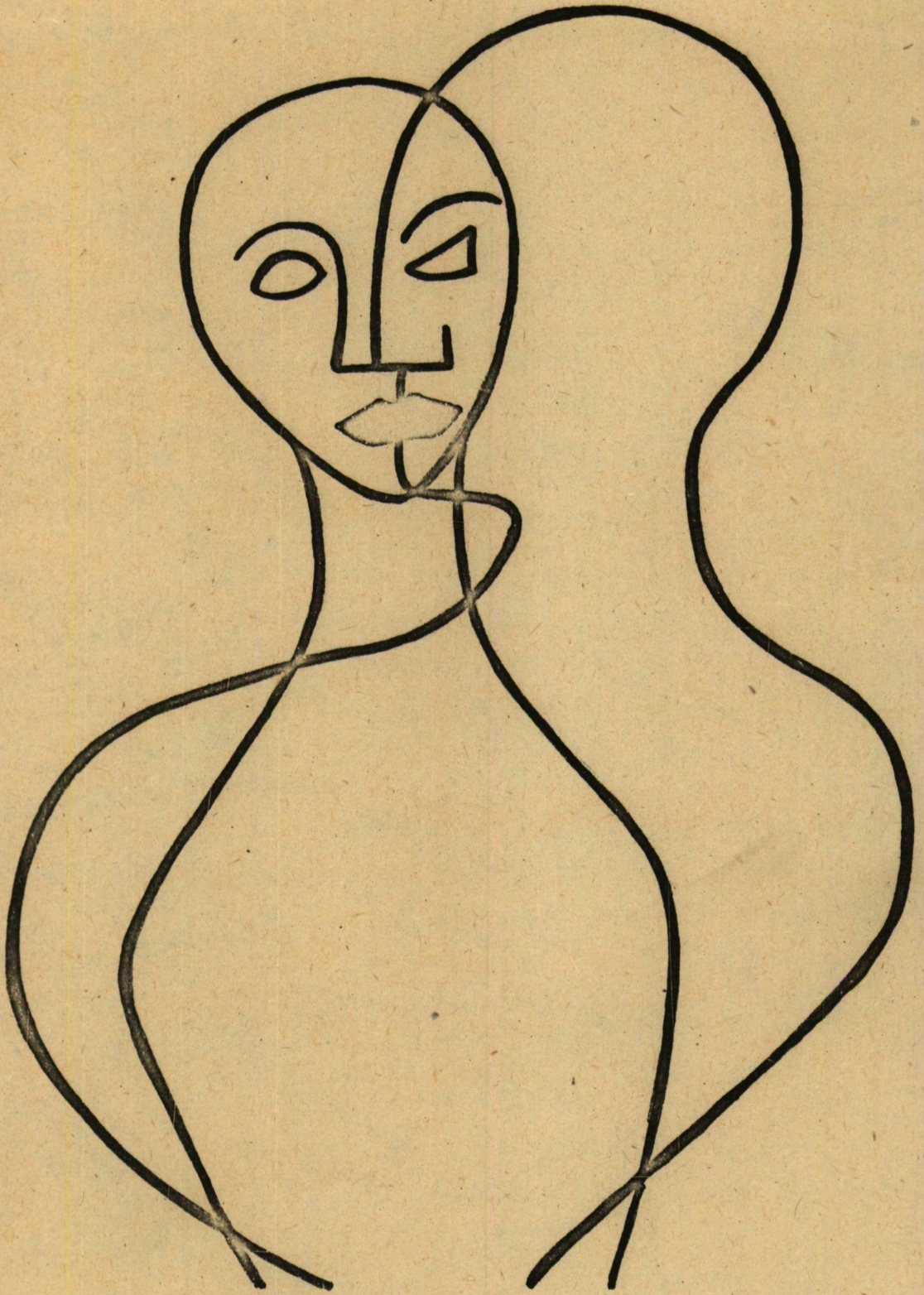
A MEGERTETT BIZONYOSSÁG

/1. Bergman /

A mi Hitünknek
Sosem lesz Jövője,
Csak Jelenje volt,
Es Multja van.

+

Bergman Actus

R Á B A I   M Á R T A

Az itt következő néhány gondolat egy pályázat részlete.

Az 1974-75-ös tanév OKTV felhívására készült. A pályázat címe: Az idill és a halál Radnóti Miklós költészetében.

Mottója: "Kivirágzik az égi fa ága,
Hold bámul a béna világra."

Vázlata: I. A türelem virága: halál?

II. "Igy küzdök én is, és így esem el majd / s okulásul késő koroknak, csontjaim őrzi a táj."

1. "Táj szeretókkal",
2. "Járkálj csak, halálraitélt"
3. "Szerbia vak tetejéről, buvó otthoni tájra."
4. "Szorgos halál kutatja ezt a kost..."
5. "Ősök kísérték végig az uton".
6. "Védj meg, hisz szeretsz!"
7. "Az éj már vissza se jó..."
8. "A förtelmes halál"

III. Voltál mester és példakép.

"Védj meg, hisz szeretsz!"

Második nagy, gondokat enyhítő élmény a szerelem, a meghitt házastársi kapcsolat, amely ezekben az években válik csak igazán menedékké, a rettenettől és halálfélelemtől agyongyötört költő számára.

Enyhülést hozó balzsamot jelent:

"Két karodban nem ijeszt majd
a halál nagy csöndje sem.

Két karodban a halálom, mint egy álmon
átesem."

Versek sorozatát idézhetném, melyben a szerelemhez menekül.

/Nyugtalan őszül; Tarkómon jobb kezettel; Bájoló; Rejtettelek/

"Mi hozhat még nekem vigaszt?" - kiált föl, "Ha rám figyelsz..."
c. versében.

A szerelem védelmet jelent a végső idegbomlás, az örület hatalmától: "Védj meg, hisz szeretsz!"

Ezek a hangok már a legutolsó nagy versek felé mutatnak, amelyekből még teljesebben hangzik ki a költő fájdalmas, panaszos szerelmi vállomása.

"De mégis visszatérek; ha kell szívós leszek,
mint a fán a féreg;" - pislákol e példátlan mélységű szerelemből eredő remény hangja még akkor is, amikor a brutális vég elkerülhetetlen.

A szerelem adott erőt, hogy lenyugózó emberi és művészi keménységgel tudta elviselni a szenvedéseket, mert otthon várta

"őt az asszony s egy bölcsebb, szép halál!"

Még a legkomorabb versek között is találunk üde hangulatot árasztó, játékos verseket, amelyeket nagyrészt ugyancsak a boldog szerelem ihletett.

/Hasonlatok; Bájoló; Papirszeletek; Kis nyelvtan/

Radnóti Miklós szerelmi lírája, amely "sokdimenzióju világ" külön figyelmet érdemel.

Természetélménye erősen mozgalmassá válik össze.

Dinamikus tájaiban mindig történik valami.

Szerelme csillagrendszerét is ennek a mozgásélménynek a jegyében ragadja meg, ez a "nyüzsgő és áradó lét"-el ellentétpárjának, a "megkövesült csigaháznak" a megjelenítésével még tovább fokozódik.-

A következő sorokban megmozdul a költőt körülvevő éj, s

"zizzenve röppenő kis álmokat vadász."

A költői hivatás és az életet jelentő szerelem képe váratlanul a halál képeibe torkollik.

A halál fekete képe szinte kettévágja az óda szerkezetét.

Az első rész magasratörő, boldogságra, biztonságra utal, - voltaképpen meditáció a költő szerelmének bonyolult csillagrendszeréről.

A legszebb sorok közül való a következő kettő:

"A holtól cirnos éj mozdul fejem fölött

s zizzenve röppenő kis álmokat vadász."

A második rész zártabb egység, ám mondanivalója köré bensőségesebb és konkrétabb teret teremt.

A meditáció időtlenséget suroló világából a vad jelenbe viszi át, abba a világba, amely a vers írásakor körülveszi a költőt s egyben megrajzolja a meggyötört házaspár estéjének életképét is.

Apró, hétköznapi tárgyak fosztódnak meg prózaiságuktól, a költő tájképeinek ragyogó, zengő mozgalmasságával telítődnek.

"... zeng egy fél cukordarab
az asztalon és csöppje hull a méznek"

Tulajdonképpen az egész vers két sort készít elő.

Két test, két lélek közös ritmusából feltörő vallomását

"Kezed párnámra hull, elalvo nyirfaág,
de benned alszom én is, nem vagy más világ..."

Az expresszionista kitörések már alig bontják meg a lírai szituáció egységét, sőt éppen a szituáció miatt válnak indokolttá.

A kedves alakját aprólékos anatómiai pontossággal elemzi. A legapróbb életjelenségek megfigyelése és ábrázolása is a költő végtelen szerelmét jelzi.

"Rejtettelek; Tétova óda; Papirszeletek; Virág".

A háború utolsó éveiben a legenyhébb tiltakozás is végzetes következményekkel járhatott. Radnóti ezért fokozottabban alakítja ki költészetének áttételes nyelvét.

Tájélményéhez gyakran járul egy-egy mögöttes gondolat. Ennek eredménye a kétsíku ábrázolás.

/Két töredék; Nyugtalan őszi; Eső esik, föl szárad/

A táj most válik csak igazán jóban-rosszban hü barátta.

A táj ábrázolásában a haza mindennél kedvesebb földje,

"a messzeringó gyermekkor világa" a "buvó otthoni táj" kap fokozott hangsúlyt.

Az átvitt értelmű ábrázolás sajátos módját találja meg a modern téma és az ó-klasszikus hagyományok összekapcsolásával, a már említett eclogákban.

A közvetlen halál közelében úgy élt és dolgozott, mintha örök életre lett volna biztosítva.

A szépet, az idillt, amit egyéni életében kiküzdött, az elnyomottak, a szenvedők közös kincsévé akarta tenni.

Remekműveiben egyszerre érvényesül Berzsenyi és Apollinaire öröksége.

A halálhoz közeledve énekli meg legteljesebb szerelme "rejtett csillagrendszerét", s magyarként számkivetve a magyarsághoz tartozás gyönyörű vallomását.

Lirájának legmeggrázóbb darabjait is a munkatáborokban írta.

Ezek a versek a szenvedés, a múltra emlékezés, a hitves utáni vágy, az önmagát biztató reménykedés, a reménytelenség karjaiban is akaró emberi kitartás meggrázó bizonyítékai.

Levél a hitveshez c. felejthetetlen költeményében a távollét, az ifjúkori, idilli szerelmet idézi fel a halál árnyékában.

Szerelmének mélységet bizonyítja, hogy a megalázás ellen lázongó férfi a legnagyobb erőpróbát is vállalja: fegyelmezett és nyugodt lesz, olyan körülmények között, amikor minden indulatkitörés a halál veszélyét rejti magában.

"Ha kell szivós leszek, mint fán a kéreg,

s a folytonos veszélyben, bajban élő

vad férfiak fegyvert s hatalmat érő

nyugalma nyugtat s mint egy hűvös hullám:

a 2 x 2 józansága hull rám."